समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

দশম শ্ৰেণীৰ বাবে

বিজ্ঞান

অধ্যায়-৭

নিয়ন্ত্ৰণ আৰু সমন্বয়

অংশ – ৪

প্ৰাণী হৰমন

জাহ্নৱী দাস

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

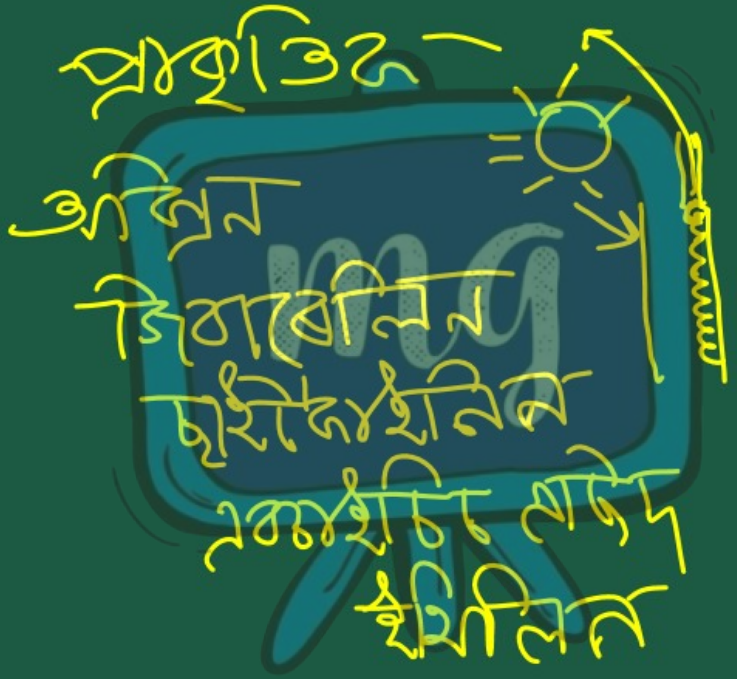

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

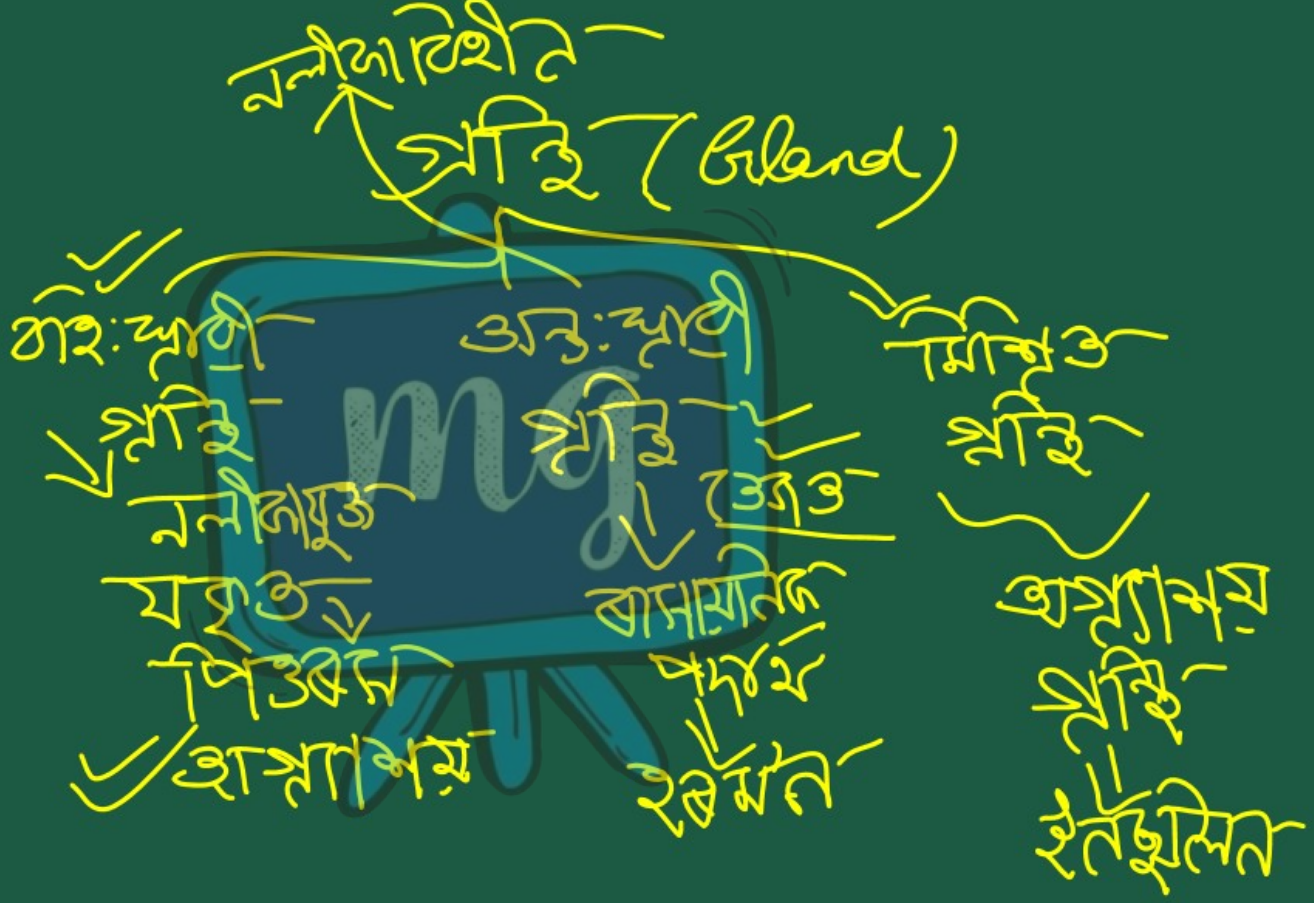

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

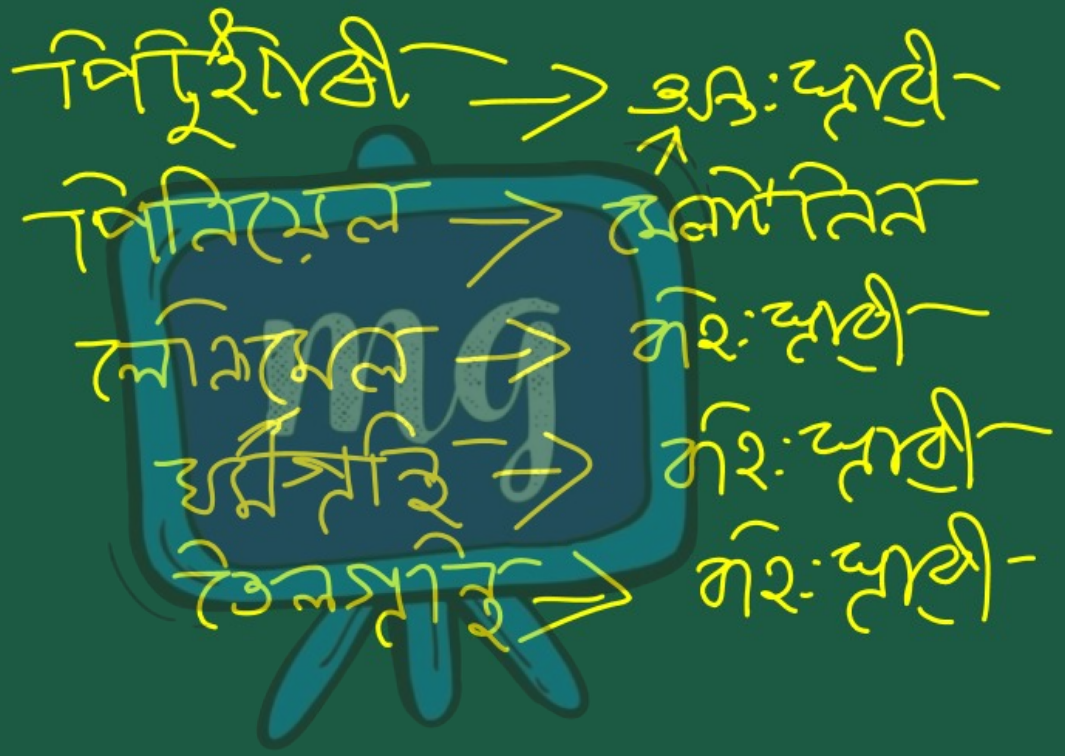

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

প্রাণী হৰমন

- নির্দিষ্ট ৰাসায়নিক বার্তাবাহক।
- অন্তঃস্রাৱী গ্রন্থিৰ দ্বাৰা নিঃসৰণ হয়।
- পোনে পোনে তেজত নিঃসৰণ হয়।
- নির্দিষ্ট অংগৰ ওপৰত কার্য্য কৰা।
- বহুতো কামৰ নিয়ন্ত্রণৰ লগত জড়িত।
- নিয়ন্ত্রণ আৰু সমন্বয়ৰ আন এক উপায়।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
समग्र शिक्षा

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. অধিবৃক্ক গ্রন্থি

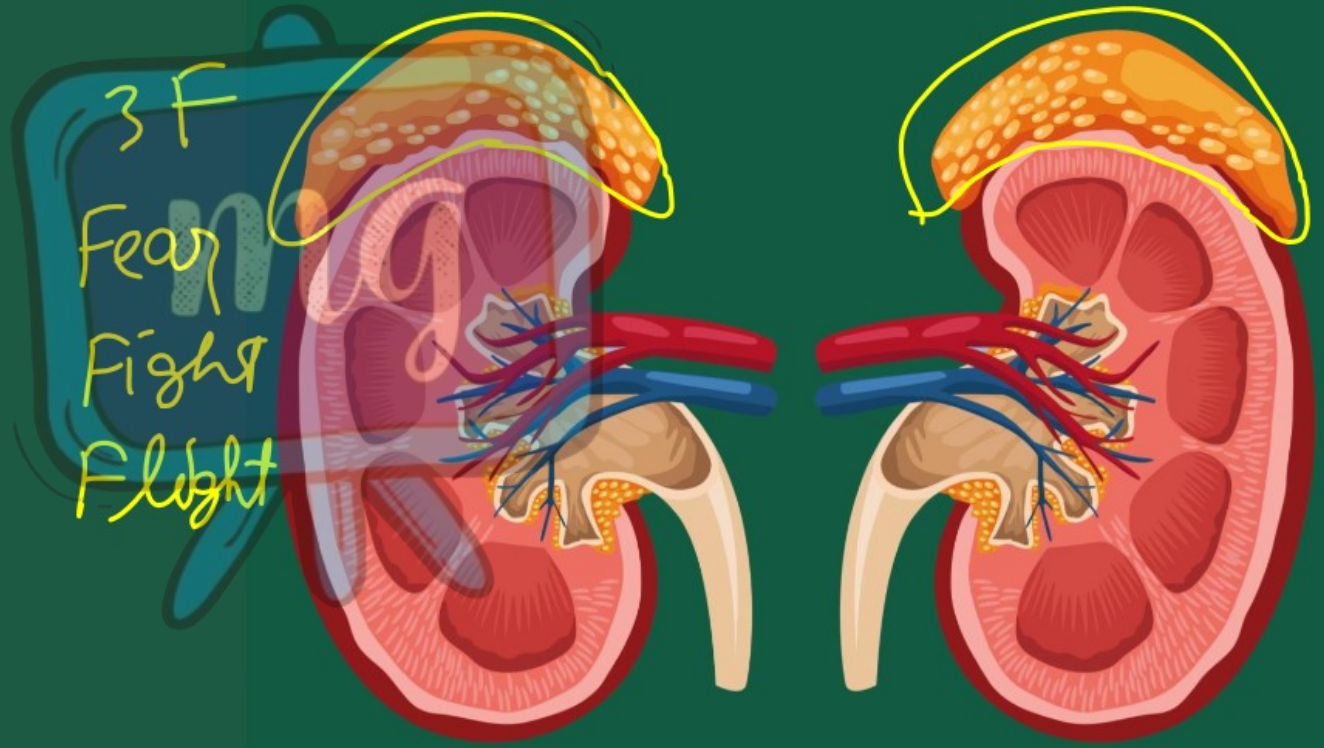

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- পোনে পোনে তেজৰ সোঁতত নিঃসৰণ হয়।
- শৰীৰৰ বিভিন্ন অংশলৈ স্থানান্তৰিত হয়।
- হৃদযন্ত্ৰ আৰু অন্যান্য অংগ আৰু নির্দিষ্ট কলাৰ ওপৰত ক্রিয়া কৰে।
- পেশীবোৰলৈ অধিক অক্সিজেন যোগান ধৰিবলৈ হৃদস্পন্দন বৃদ্ধি কৰা।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

পাচনতন্ত্ৰ আৰু ছাললৈ তেজৰ যোগান কমি যায়।

সৰু ধমনীবোৰৰ চাৰিওফালে থকা পেশীবোৰ সংকুচিত হোৱা।

কংকাল পেশীলৈ তেজ প্ৰবাহিত

মধ্যচ্ছদা আৰু কামিহাড়ৰ পেশীৰ সংকোচনৰ ফলত শ্বাস-প্ৰশ্বাসৰ হাৰ বৃদ্ধি।

এই সকলোবিলাক সহাৰি একেলগ হৈ কোনো এটা কাৰ্য্য সম্পাদন হয় ।

2. থাইৰক্সিন হৰম'ন

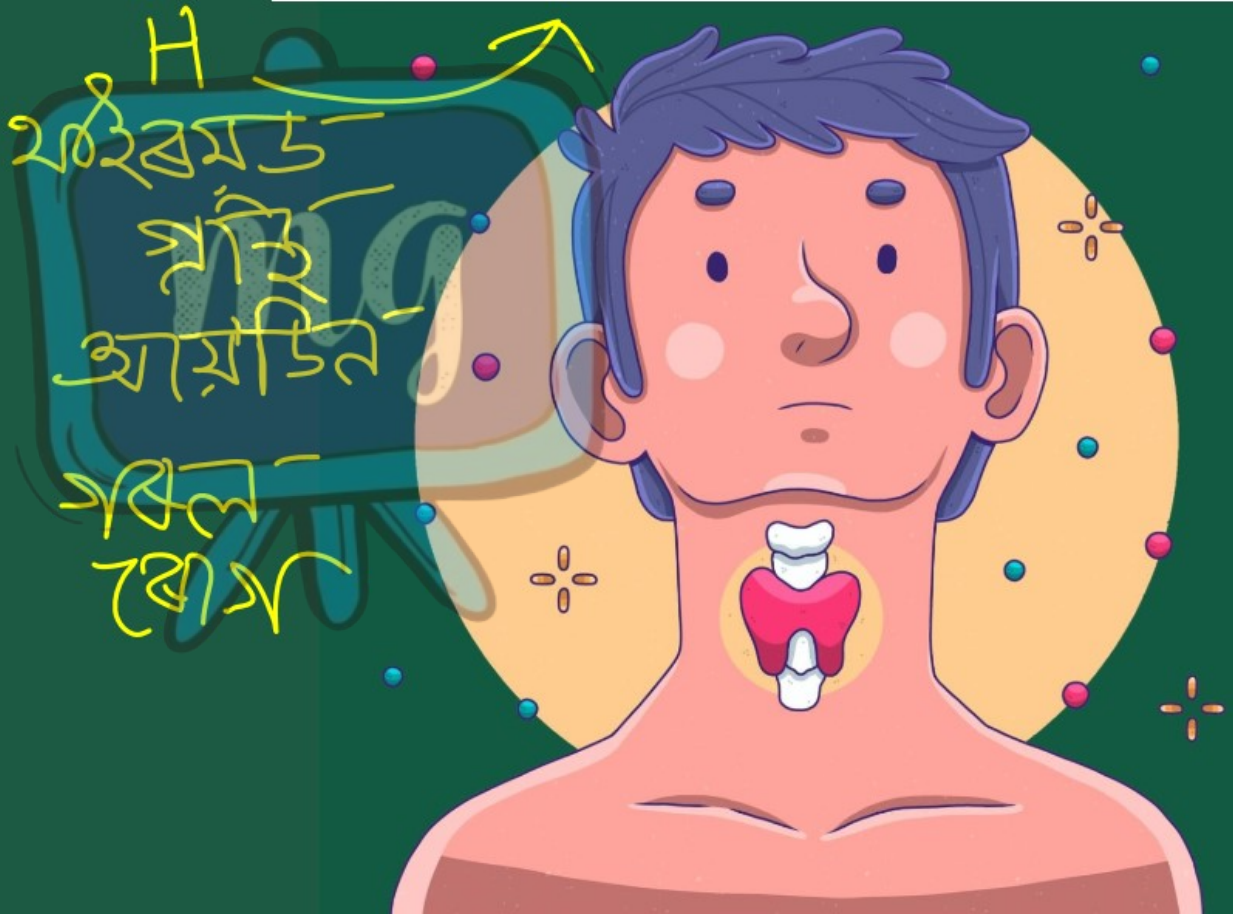

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- থাইৰয়ড গ্ৰন্থিৰ দ্বাৰা নিঃসৰণ হয়।
- শৰীৰৰ কাৰ্বহাইড্ৰেট, প্ৰটিন আৰু চৰ্বিৰ বিপাকীয় ক্ৰিয়া নিয়ন্ত্ৰণ।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- সংশ্লেষণৰ বাবে আয়'ডিন অতি প্ৰয়োজনীয়।
- আয়'ডিনৰ অভাৱ → গইটাৰ ৰোগ → ডিঙি ফুলা।

3. বৃদ্ধি হৰম'ন

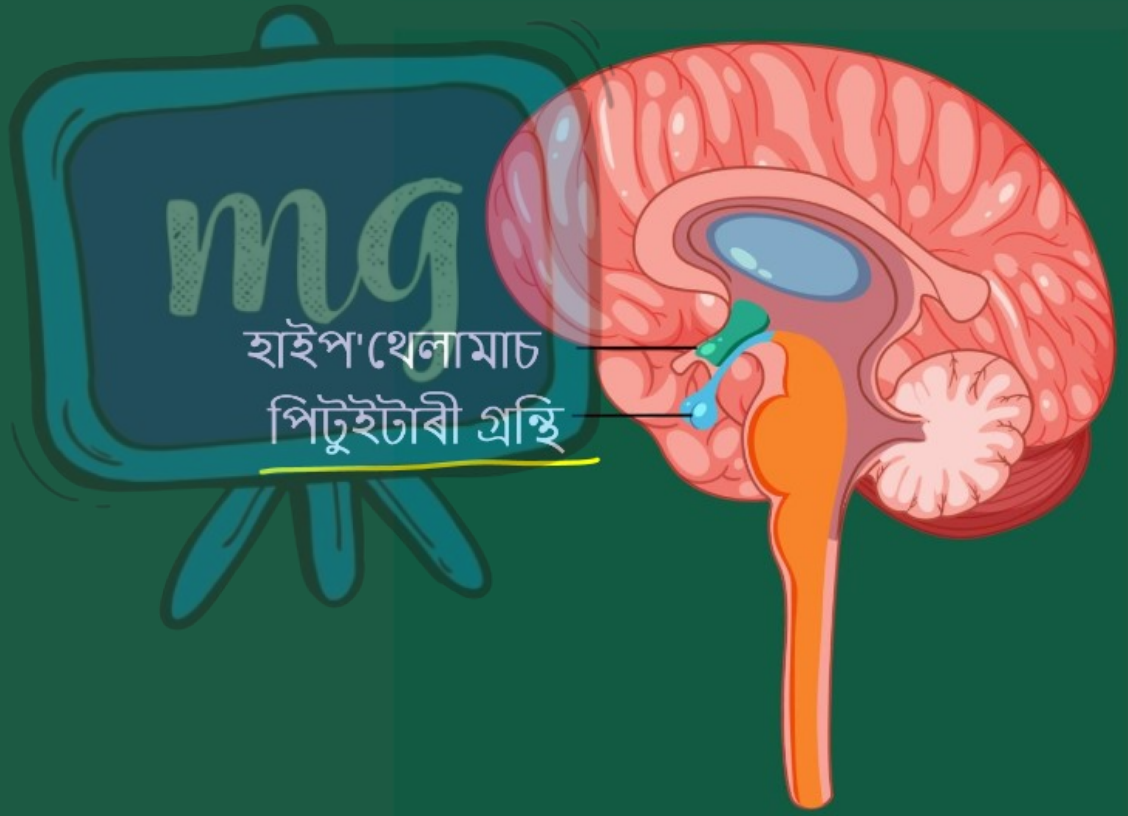

- পিটুইটাৰী গ্ৰন্থিৰ দ্বাৰা নিঃসৰণ হয়।
- শৰীৰৰ বৃদ্ধি আৰু বিকাশ নিয়ন্ত্ৰণ কৰে।
- অভাৱৰ ফলত বাউনা ।
- অধিক – দূর্জয় ওখ

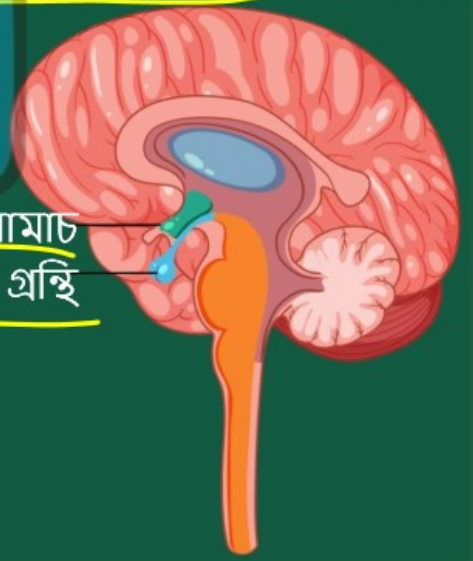

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

4. পুৰুষ আৰু মহিলাৰ হৰম'ন

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

☛ টেষ্টষ্টেৰন → পুৰুষৰ অণ্ডকোষৰ দ্বাৰা নিঃসৰণ হয়।

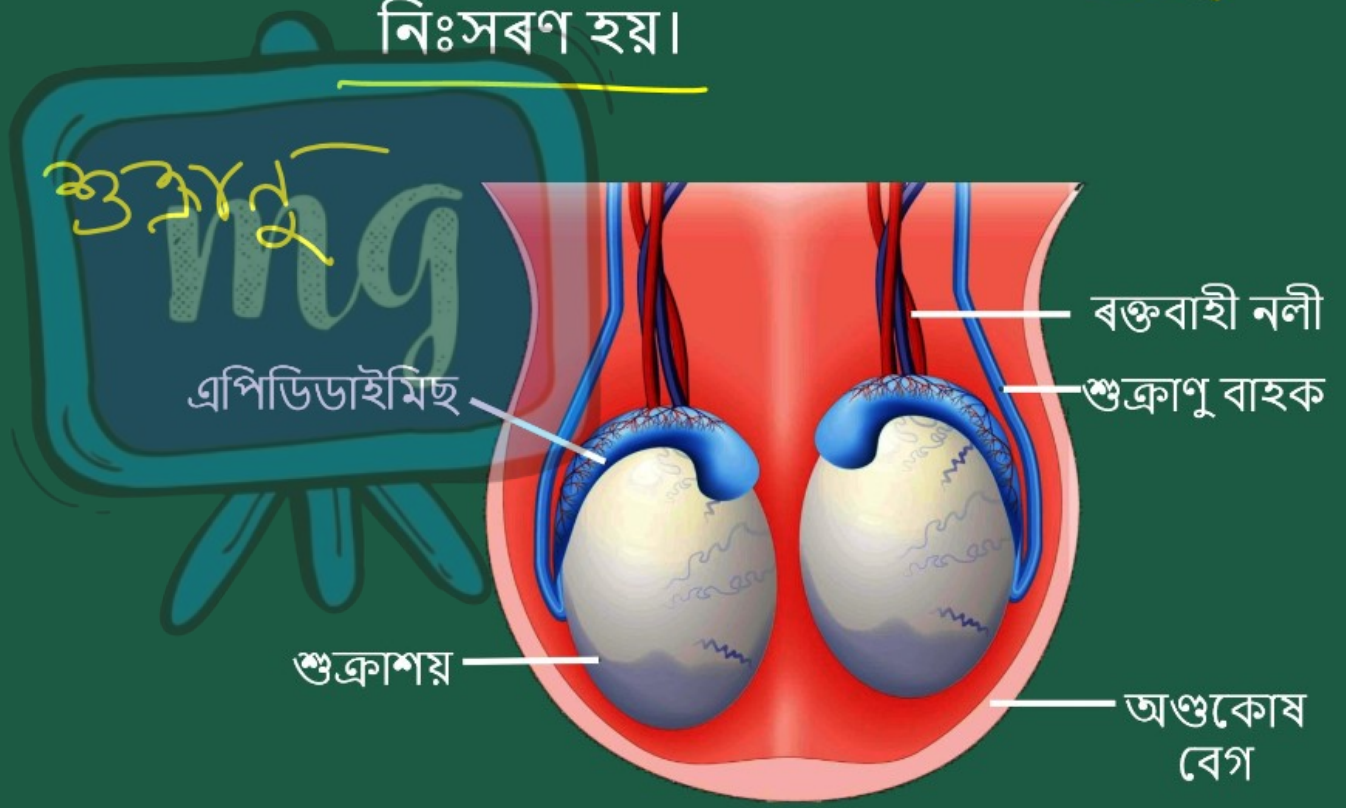

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

- এষ্ট্ৰ'জেন → মাইকী মানুহৰ ডিম্বাশয়ৰ দ্বাৰা নিঃসৰণ হয়।
- যৌৱনকালৰ লগত জড়িত পৰিৱৰ্তন।

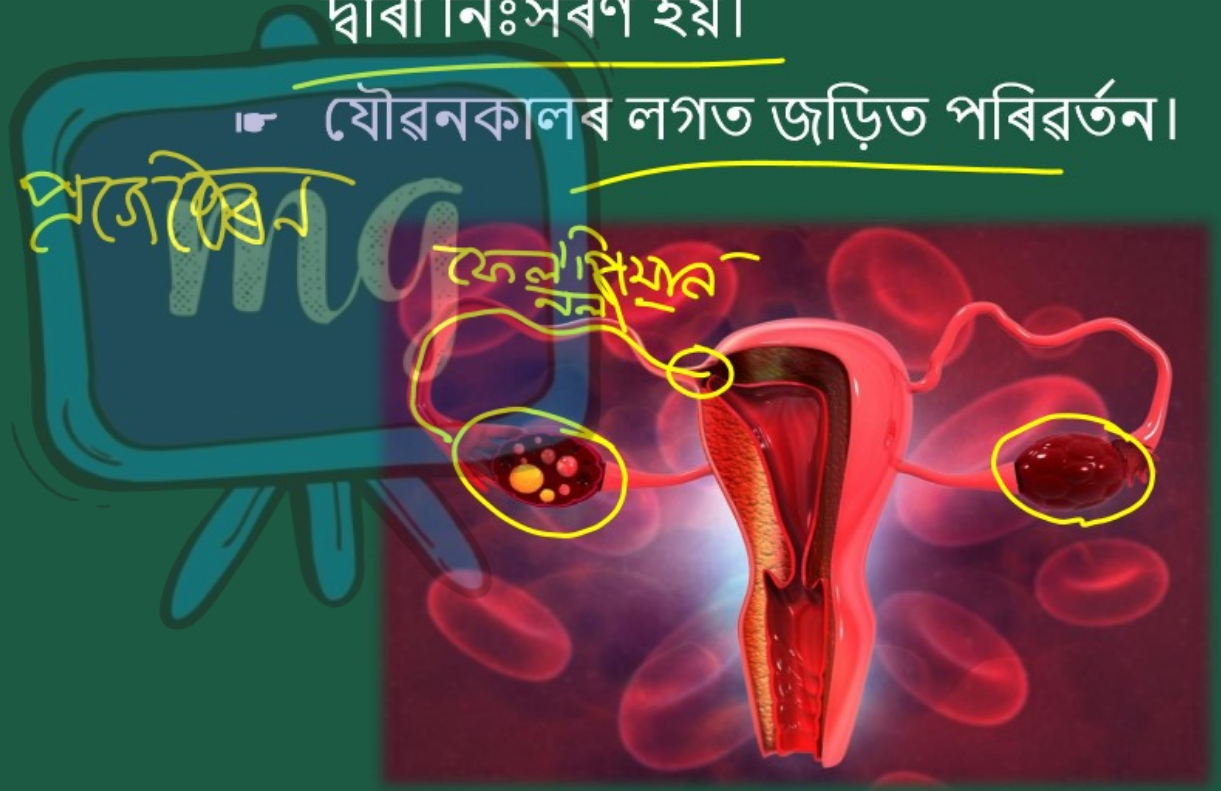

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. ইনচুলিন হৰম'ন

- অগ্ন্যাশয় গ্ৰন্থিৰ দ্বাৰা উৎপাদিত।
- তেজত চেনিৰ মাত্ৰা নিয়ন্ত্ৰণ কৰে।
- ইনচুলিনৰ অভাৱ → উচ্চ চেনিৰ মাত্ৰা → ডায়েবেটিছ।

ইনচুলিন, গ্লুকাগন-
ডায়েবেটিছ বা মধুমেহ-

মূল্যায়ন

1 টেষ্টষ্টেৰন নিঃসৰণ হয় —

ক ডিম্বাশয় গ্ৰন্থিৰ দ্বাৰা

খ অণ্ডকোষৰ দ্বাৰা

গ থাইৰয়ড গ্ৰন্থিৰ দ্বাৰা

ঘ এড্ৰিনেল গ্ৰন্থিৰ দ্বাৰা

মূল্যায়ন

2 থাইৰক্সিন সংশ্লেষণৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় —

ক কেলচিয়াম

খ পটাছিয়াম

গ আয়'ডিন

ঘ ক্লু'ৰিন

মূল্যায়ন

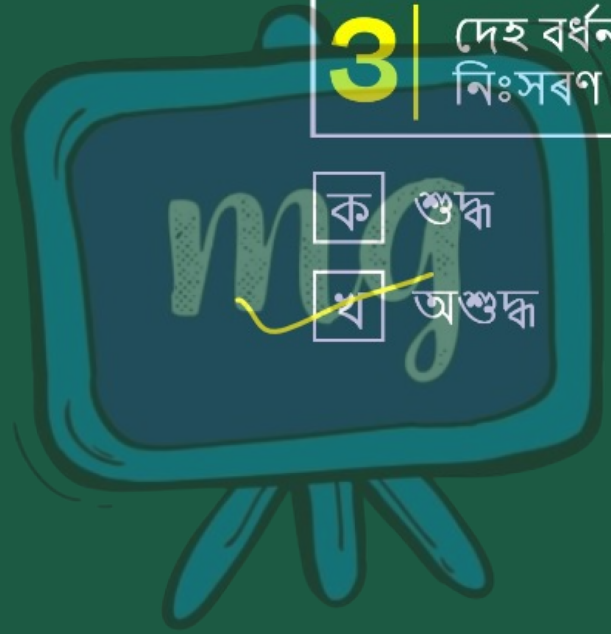

3 | দেহ বর্ধনকাৰী হৰম'ন অগ্ন্যাশয় গ্ৰন্থিৰ দ্বাৰা নিঃসৰণ হয়।

ক শুদ্ধ

খ অশুদ্ধ

মূল্যায়ন

4 | এড্রিনেলিন হৰম'ন হৈছে অধিবৃক্ক গ্ৰন্থিৰ দ্বাৰা উৎপাদিত হৰম'ন।

